

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool Nieuwoord

Plaats : Vroomshoop
BRIN nummer : 16YZ|C1
Onderzoeksnummer : 288128
Datum onderzoek : 16 februari 2016
Datum vaststelling : 11 april 2016

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	6
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	9
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	10
	BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTEEN	11
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE	15

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

Basisschool Nieuwoord heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement.

De inspectie is bijzonder positief over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Nieuwoord. Wat opvalt is;

- de professionele werkomgeving,
- waarin leraren goed les geven,
- de leerlingen voldoende leren
- en een positieve werksfeer heerst.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

2.1 Kwaliteitsoordelen op de onderzochte standaarden

Hieronder staan de kwaliteitsoordelen op de standaarden per kwaliteitsgebied en een toelichting daarop. De score geeft aan in welke mate de betreffende standaard is gerealiseerd. Bijlage 1 geeft de portretten weer die bij de standaarden horen.

Legenda:

1. zeer zwak
2. zwak
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen

Onderwijsresultaten		1	2	3	4	5
1.1	Resultaten			•		

De eindresultaten op basisschool Nieuwoord zijn voldoende. In de afgelopen drie schooljaren scoren de leerlingen in 2015 boven de bovengrens van voor de school geldende norm en in 2013 en 2014 volgens verwachting op de eindtoets. Wel is de school van mening dat de resultaten op de onderdelen begrijpend lezen, wereldoriëntatie en studievaardigheden verder omhoog kunnen. Ze is dan ook continu op zoek naar eigentijds lesmateriaal dat aansluit bij de belevingswereld van de leerlingen.

Onderwijsproces		1	2	3	4
2.1	Aanbod				•
2.2	Zicht op ontwikkeling				•
2.3	Didactisch handelen				•
2.4	Ondersteuning				•

De school maakt gebruik van eigentijdse methodes, waarbij de leraren keuzes maken in het leerstofaanbod. In het geval dat de leerlingen de leerstof al beheersen compacten zij het aanbod. Zo nodig breiden zij de leerstof uit of verdiepen of herhalen zij de leerstof. Vanuit de peuterspeelzaal is de overdracht dusdanig dat de school direct in kan spelen op het

ontwikkelingsniveau van de leerling. Volgens de ouders waarmee is gesproken besteedt de school veel aandacht aan het ontwikkelen van de creativiteit en het verwerven van sociale, culturele en lichamelijke vaardigheden.

De leerlingen geven aan dat ze graag naar school gaan en er veel leren.

De leraren leggen duidelijk uit en betrekken de leerlingen bij de les. Uit de samen met de observanten van de school geobserveerde lessen blijkt dat leraren verschillende werkvormen in hun lessen gebruiken en leerlingen laten samenwerken.

De leraren houden zicht op de ontwikkeling van hun leerlingen met behulp van toetsen, observaties en leerlingenwerk. De leraren gebruiken deze informatie om hun onderwijs af te stemmen op het niveau en de ontwikkeling van de leerlingen en om te bepalen welke leerlingen extra begeleiding of (externe) zorg nodig hebben. De leraren doorlopen daarbij systematisch de cyclus van 'evalueren, analyseren, doelen stellen en aanpak bepalen'.

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, heeft de school de uitstroombestemming bepaald, en een passend aanbod met (tussen)doelen opgesteld.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat			•	
3.2	Veiligheid			•	

Het schoolklimaat kenmerkt zich door een prettige sfeer waarin leraren voorspelbaar gedrag vertonen en door heldere gedragsregels. De leraren volgen een training om hun vaardigheden in het creëren van een positieve sfeer verder te ontwikkelen. De school heeft in dit kader vorig jaar een methode voor het stimuleren van de sociaal-emotionele ontwikkeling van kinderen aangeschaft. Leerlingen werken aan een positief zelfbeeld en leren om te gaan met hun gevoelens en controle te houden over hun emoties en handelingen.

Verder is de school haar veiligheidsplan aan het actualiseren. Dit schooljaar vullen de ouders en leerlingen de veiligheidsthermometer in en is er een begin gemaakt met het opstellen van een veiligheidsprotocol. De school gaat het veiligheidsprotocol samen voegen met het pestprotocol, het internetprotocol en de gedragsregels tot een integraal veiligheidsbeleid. Een vertrouwenspersoon is op de school aanwezig.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.3	Verantwoording en dialoog				•

Basisschool Nieuwoord is steeds op zoek naar verdere ontwikkeling van haar onderwijskwaliteit. Door middel van een intern kwaliteitszorgsysteem en het leerlingvolgsysteem evalueert zij het onderwijs en stelt verbeterplannen op. Zo presenteren de leraren de opbrengsten van hun groep in het team, opdat het team meedenkt over oplossingen voor eventuele problemen. De intern begeleiders presenteren trendanalyses van de opbrengsten op schoolniveau met het doel samen oplossingen te bedenken. Verder wil de school haar kwaliteit gaan meten door de ouders een enquête te laten invullen. Ze maakt al gebruik van de inbreng van ouders door haar beleidsvoornemens aan een klankbordgroep van ouders voor te leggen. In de klankbordgroep zijn ouders uit alle groepen vertegenwoordigd. De school houdt ouders en het toezichthoudend bestuur op verschillende manieren op de hoogte van de geboekte resultaten.

2.2 Oordelen over naleving

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Nieuwoord.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bestuur van PCBO Vroomshoop stelt met tevredenheid vast dat, gezien de beoordeling van de inspectie van het onderwijsproces (aanbod, zicht op ontwikkeling, didactisch handelen en ondersteuning) het eindoordeel van cbs Nieuwoord GOED is.

Er wordt grote waarde gehecht aan de beschrijving van de inspectie van standaard 4.2: De kwaliteitscultuur, waar gesteld wordt : *De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.*

Het bestuur heeft veel waardering voor het team en directie voor hun professionele en integere werk.

Er zijn nog wel een aantal ontwikkelpunten.

Zo moet het veiligheidsplan nog worden geactualiseerd en zal er door de ouders nog een enquête worden ingevuld.

Het bestuur heeft er alle vertrouwen in dat dit op een goede wijze wordt afgerond.

Bestuur PCBO Vroomshoop.

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

Volgens de wet moeten alle scholen eens in de vier jaar door de inspectie worden bezocht. Vanaf januari 2015 krijgen alle scholen die daarvoor in aanmerking komen, een onderzoek met het nieuwe conceptwaarderingskader. Zo ook basisschool Nieuwoord.

Op 16 februari 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, intern begeleiders, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen. Deze observaties zijn samen met observanten van de school uitgevoerd.

Aan het eind van de onderzoeksdag is een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleiders en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

BIJLAGE 1 STANDAARDEN EN PORTRETTE

KWALITEITSGEBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: COGNITIEVE EINDRESULTATEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGEBIED 2: ONDERWIJSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie. De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de

ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden. Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: SCHOOLKLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten. Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke

managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE

Onderwijsinspectie vernieuwt het toezicht

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor voldoende presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van het onderwijs. Scholen, besturen en leraren hebben - en nemen - zelf de verantwoordelijkheid om op hun eigen wijze het onderwijs te bieden dat het beste uit leerlingen en studenten haalt. Met het vernieuwde toezicht wil de inspectie nog sterker die eigen verantwoordelijkheid stimuleren.

- **Basiskwaliteit is in orde, geheel moet beter** - De afgelopen decennia hebben we veel energie gestoken in het opsporen van minder presterende scholen en opleidingen en het samen met hen ervoor zorgen dat ze weer verbeterden. Dit heeft zijn vruchten afgeworpen: het aantal scholen dat zwak of zeer zwak is, is flink afgenomen. De basiskwaliteit is dus steeds vaker in orde. Maar tegelijk zien we dat het Nederlandse onderwijs over het geheel beter kan en moet. Met vernieuwd toezicht wil de onderwijsinspectie daar aan bijdragen.
- **Proces: samen de vernieuwing ontwikkelen** - Op weg naar vernieuwd toezicht gaan we niet alleen op pad. Het is een open proces van gezamenlijk ontwerpen met scholen en besturen, bestuurlijke partners, OCW, de politiek.
- **Instellingen eigen verantwoordelijkheid, de inspectie stimuleert** - Besturen, schoolleiders en niet in de laatste plaats de leraren dragen - en nemen - verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van het onderwijs. En voor de eigen manier waarop zij het onderwijs invullen om het beste uit leerlingen en studenten te halen. De inspectie stimuleert de instellingen in het nemen van die eigen verantwoordelijkheid en we sluiten daar in ons toezicht bij aan.
- **Verdere kwaliteitsverbetering** - De kern van het nieuwe toezicht is dat we ook scholen en besturen boven de ondergrens gaan stimuleren tot verdere kwaliteitsverbetering voor hun leerlingen en studenten. We ondersteunen daarvoor de scholen en hun besturen in hun ambities en verbetervermogen. Scholen kunnen daarom straks het oordeel 'voldoende' of 'goed' krijgen. De inspectie houdt overigens onverminderd aandacht voor risico's.
- **Totaalbeeld** - We geven een oordeel op basis van het totaalbeeld, een oordeel dat rekening houdt met het specifieke karakter van elke school en dat ondersteund wordt met toetsbare gegevens.

- **Aansluiten bij kwaliteitszorg besturen en scholen** - Besturen en schoolleiders nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor de kwaliteit van hun scholen en opleidingen. Met alle besturen gaat de Inspectie van het Onderwijs regelmatig de kwaliteit van de scholen en de kwaliteitszorg van het bestuur bespreken, mede aan de hand van de informatie van de school of het bestuur zelf. We zoeken de dialoog met deze besturen, schoolleiders en leraren over wat hen beweegt, hoe ze er voor staan en waar ontwikkelingskansen liggen.
- **Leraar centraal** - Cruciaal in het toezicht is de aandacht voor de centrale positie van de leraar en de professionalisering. Met het toezicht willen we schoolleiders en besturen stimuleren om de leraar optimaal in staat te stellen zich te ontwikkelen. Leraren zijn met elkaar immers doorslaggevend voor de kwaliteit van het onderwijs en voor de verdere verbetering daarvan. Leraren moeten zich (weer) eigenaar voelen van het onderwijs dat in hun school geboden wordt en de inspectie wil dit graag stimuleren.